

Valmistelija: liikenneinsinööri Valtteri Partanen

Lempäälän yhdyskuntalautakunta on kokouksessaan 18.06.2025 § 86 päättänyt siirtää sille kuuluvaa toimivaltaansa yhdyskuntajohtajalle mikroliikenneluvan käyttöönoton lykkäämisestä enintään 1.1.2026 asti. Päätös siirtymäajan käytöstä tulee voimaan vasta mikroliikkumista koskevan lainsäädännön tultua voimaan. Tasavallan presidentti vahvisti 13.6.2025 eduskunnan hyväksymän mikroliikkumisen lainsäädännön. Liikenteen palveluista annetussa laissa (320/2017) säädetään kunnan mikroliikenneluvasta. Lakimuutos on tullut voimaan 1.8.2025. Tieliikennelain (729/2018) muutos tuo kevyiden sähköajoneuvojen kuljettajille 15 vuoden ikärajan ja 0,5 promillen promillerajan. Muutokset ovat tulleet voimaan 17.6.2025 ja ne koskevat sekä yksityisiä että yhteiskäyttöisiä ajoneuvoja. Kunnan on otettava mikroliikennelupa käyttöön kuukauden kuluttua liikennepalvelulain voimaantulosta tai tehtävä siirtymäajan käytöstä virallinen päätös elokuun 2025 aikana. Yhdyskuntajohtajan viranhaltijapäätöksellä § 32/2025 Lempäälän kunta on käyttänyt mikroliikennelupaa koskevan siirtymäajan ja päättänyt lykätä mikroliikenneluvan käyttöönottoa 1.1.2026 asti.

Mikroliikenteellä tarkoitetaan liikkumista kevyellä sähköajoneuvolla tai moottorilla varustetulla polkupyörällä. Lain odotetaan vaikuttavan erityisesti sähköpotkulautojen käyttöön ja edistävän sähköpotkulautilun turvallisuutta. Mikroliikkuminen on yleisesti ottaen kätevä sekä ympäristöystävällinen kulkutapa lyhyiden sekä keskipitkien matkojen toteuttamiseen. Vuokrattavien mikroliikkumisvälineiden käyttö parantaa matka-aikaa esimerkiksi joukkoliikennepysäkin sekä kodin välillä ja näin ollen kasvattaa myös joukkoliikenteen matkaketjujen potentiaalia.

Mikroliikenneluvalla kunta voi säädellä sähköpotkulautojen käyttöalueita, ajonopeuksia sekä pysäköintipaikkoja. Luvan hakemisesta, myöntämisestä, ehdoista, peruuttamisesta sekä muutoksenhausta säädetään liikenteen palveluista annetussa laissa. Kunta myöntää hakemuksesta mikroliikenneluvan alueellaan mikroliikenteen palveluita tarjoavalle operaattorille. Lupa on voimassa enintään viisi vuotta kerrallaan sen myöntämisestä. Kunta määrittelee luvan voimassaolon pituuden ottaen huomioon kunnan liikenteelliset olosuhteet, liikennetiheys, liikenteen sujuvuus, sekä mikroliikenneluvan haltijoiden lukumäärä kunnassa. Lisäksi lupaan voidaan liittää liikenneturvallisuuden, esteettömyyden taikka kadun tai muun yleisen alueen kunnossapidon kannalta välttämättömiä ajallisia tai alueellisia ehtoja.

Jos luvanhaltija ei noudata mikroliikenneluvan lupaehtoja, kunta voi antaa luvanhaltijalle huomautuksen ja kehottaa luvanhaltijaa korjaamaan puutteet määräajassa. Jos luvanhaltija ei noudata kehotusta ja havaittua puutetta on pidettävä olennaisena, kunta voi peruuttaa luvan. Lain mukaan kunta saa periä maksun lupahakemuksen käsittelystä. Kunnan perimä maksu voi vastata enintään lupahakemuksen käsittelystä kunnalle aiheutuvia kokonaiskustannuksia.

Lisäksi, jos liikenteen palveluista annetun lain 18 b §:ssä tarkoitettu ajoneuvo on pysäköity mainitussa pykälässä tarkoitetun mikroliikenneluvan lupaehtojen vastaisesti, kunta tai kunnallinen pysäköinninvalvoja saa suorittaa lähi- tai varastosiirron välittömästi. Kunta voi periä ajoneuvojen siirrosta maksun erikseen vahvistetun taksan mukaisesti. Lempäälän mikroliikenneluvista ei olla toistaiseksi määrämässä käsittely- tai siirtomaksuja, mutta maksujen käyttöönottoa selvitetään yhdyskunnan palvelualueella toimintakauden edetessä.

Liikennepalvelulain mukaisesti kunta voi liittää mikroliikennelupaansa luvan voimassa ollessa uusia ehtoja, jos muutokset ovat välttämättömiä liikenneturvallisuuden, liikenteen esteettömyyden taikka kadun tai muun yleisen alueen kunnossa- ja puhtaanapidon kannalta. Vuodelle 2026 haettavat mikroliikenneluvat myönnetään kokeiluluontoisesti vain yhdeksi vuodeksi kerrallaan.

Lempäälään mikroliikkumisen palvelut ovat saapuneet ensimmäisen kerran vuonna 2024. Kevyiden sähköajoneuvojen määrä on kunnan katuverkolla lisääntynyt viime vuosien aikana, joten mikroliikenneluvan käyttöönotto ja ehtojen asettaminen ovat välttämättömiä tilanteen selkeyttämiseksi. Toistaiseksi kunnassa operoi yksi mikroliikennepalveluita tarjoava toimija. Mikroliikennelupa vaaditaan palveluntarjoajilta, jotka vuokraavat yhteiskäyttöisiä mikroliikkumisvälineitä kunnan hallinnoimilla alueilla. Näihin alueisiin kuuluvat esimerkiksi kunnan hallinnoimat kiinteistöt (koulut, urheilukentät, uimarannat) sekä katualueet ja yleiset alueet (puistot, virkistysalueet, pysäköintialueet, joukkoliikennepysäkit, katuverkon liikenneväylät). Pirkanmaan ELY-keskuksen tai Väyläviraston hallinnoimat valtion liikennealueet tai yksityisten tienhoitokuntien hallinnoimat yksityistiet eivät kuulu kunnan myöntämän mikroliikenneluvan piiriin. Kyseiset vastuutahot voivat ohjata pysäköintiä omalla alueellaan esimerkiksi liikennemerkkien, tiemerkitöiden tai viestinnän turvin. Yksityiset kiinteistönomistajat saavat määrittää pysäköintiä ja toiminta-aluetta koskevat rajoitukset omilla alueillaan.

Päätöksen liitteenä oleva dokumentti sisältää lupaehdot, joilla mikroliikkumisen palveluntarjoajat saavat mikroliikenneluvalla operoida Lempäälän kunnan alueella. Mikroliikkumisen lupaehdot ovat voimassa Lempäälän kunnassa alkaen 1.1.2026. Lupaehtojen aihekokonaisuudet liittyvät mm. ajokieltoalueisiin, pysäköintikieltoalueisiin sekä ajonopeuksiin. Lupaehtojen runko on laadittu seudullisen yhteistyön merkeissä, jotta toimintaympäristö olisi palveluntarjoajille kaikissa kunnissa yhteneväinen. Lupaehtojen valmistelussa on tehty yhteistyötä Ideaparkin kauppakeskuksen, Pirkanmaan hyvinvointialueen sekä Pirkanmaan ELY-keskuksen kanssa, jotta palvelua koskevien rajoitusten rajapinnat olisivat yhtenäisiä kunnan hallinnoimien alueiden sekä edellä mainittujen osapuolten hallinnoimien alueiden välillä. Lisäksi aineisto on toimitettu Lempäälän nykyisen vuokrasähköpotkulautojen palveluntarjoajan kommentoitavaksi. Lupaehtojen asiasisältöä ja toimivuutta tarkastellaan toimintakauden aikana yhteistyössä palveluntarjoajien kanssa, jotta markkinaehtoinen mikroliikennepalvelu säilyttää jatkossakin asemansa ympäristöystävällisen ja kestävästi liikuttamisen muotona Lempäälän kunnassa. Lupaehtojen rungon laadinnasta on vastannut Kuntien Hankintapalvelut Oy:n kilpailuttama liikennesuunnittelun osa-alueen puitesopimuskonsultti Sweco Finland Oy. Mikroliikennelupaansa liittyvät lupaehdot asetetaan myös lain sääntelemänä pysyvästi nähtäville kunnan verkkosivuille.

Liitteet:

Tampereen seutukuntien mikroliikkumisen lupaehdot – Lempäälä

Pysäköintikieltoalueet

Hidasajoalueet

Ajokieltoalueet

Rajoitusalueiden koontikartta

Tarkemmat karttaliitteet:

- Hakkari
- Marjamäki
- Kanavan koulu
- Moisio-Vanattara
- Keskusta
- Kulju
- Sääksjärvi
- Lempoisten uimala

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön 5 luvun 1 §:n mukaan kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa ja päättää asioista, joita ei ole säädetty tai määrätty muulle kunnan toimielimelle, viranhaltijalle tai luottamushenkilölle.

Lisätietoja: liikenneinsinööri Valtteri Partanen, puh. 044 481 1804, sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi

Esittelijä

Yhdyskuntajohtaja

Päätösehdotus

Yhdyskuntalautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle, että se:

1. hyväksyy pykälän liitteenä olevat mikroliikkumisen lupaehdot.
2. ottaa Lempäälän kunnan mikroliikenneluvan käyttöön 1.1.2026 alkaen.

Päätös

Yhdyskuntalautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Merkittiin pöytäkirjaan, että infrapäällikkö Tiina Pekkala oli asiantuntijana läsnä tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajan.

Tiedoksi

Tier Mobility Finland Oy, kunnossapitotyönjohtaja, kunnossapitotyöntekijä, vihertyönjohtaja, rakennuttajahortonomi, suunnitteluinsinööri, pysäköinninvalvonta, liikuntapaikka-asiantuntija, rakennuttajainsinööri, Pirkanmaan ELY-keskus/liikennejärjestelmäavastaava, Väylävirasto, Koy Ideapark Ab/tekninen manageri, Pirkanmaan hyvinvointialue/sairaalainsinööri

Kunnanhallitus 15.12.2025 § 348
592/08.00.00/2025

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää:

1. hyväksyä pykälän liitteenä olevat mikroliikkumisen lupaehdot.
2. ottaa Lempäälän kunnan mikroliikenneluvan käyttöön 1.1.2026 alkaen.

Päätös

Kunnanhallitus päätti:

1. hyväksyä pykälän liitteenä olevat mikroliikkumisen lupaehdot.
2. ottaa Lempäälän kunnan mikroliikenneluvan käyttöön 1.1.2026 alkaen.

Otteet

Tier Mobility Finland Oy, kunnossapitotyönjohtaja, kunnossapitotyöntekijä, vihertyönjohtaja, rakennuttajahortonomi, suunnitteluinsinööri, pysäköinninvalvonta, liikuntapaikka-asiantuntija, rakennuttajainsinööri, Pirkanmaan ELY-keskus/liikennejärjestelmävastaava, Väylävirasto, Koy Ideapark Ab/tekninen manageri, Pirkanmaan hyvinvointialue/sairaala-insinööri